

Sygn. akt II Ca 203/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SSO Dorota Krawczyk (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Owczarska

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko M. G.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 8 listopada 2017 roku, sygn. akt I C 2737/17

oddala apelację.

SSO Jarosław Gołębiowski

SSO Dariusz Mizera SSO Dorota Krawczyk

Sygn. akt II Ca 203/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 8 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W. przeciwko M. G. o zapłatę oddalił powództwo w całości.

W piśmie procesowym z dnia 4 października 2017 r. Prokurator Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oświadczył, iż na podstawie art. 7 k.p.c. i art. 60 k.p.c. wstępuje do udziału w sprawie. Prokurator Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim podniósł zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda (k. 50).

W odpowiedzi na pismo Prokuratora Rejonowego, pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 30 października 2017 r. zakwestionował skuteczność zarzutu prawa materialnego podniesionego przez Prokuratora Rejonowego, tj. zarzutu przedawnienia.

Pozwana M. G. nie zajęła stanowiska w sprawie, wobec czego Sąd wydał wyrok zaoczny.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 lipca 2007 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w K. zawarł z pozwaną M. U. konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...). Wartość udzielonego przez Bank kredytu wynosiła kwotę 29.632,26 zł.

Pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu w miesięcznych ratach kapitałowo-odsetkowych okresie do dnia 10 lipca 2014 r. Zgodnie z § 11 pkt 2 lit. a Umowy w razie stwierdzenia, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane lub w przypadku, gdy kredytobiorca nie reguluje należności mimo upływu 7-dniowego terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty w terminach określonych w umowie dwóch pełnych rat kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych za co najmniej dwa okresy płatności, Bank może wypowiedzieć umowę kredytu.

Powód (...) z siedzibą w W. nabył wierzytelność względem pozwanego na podstawie mowy przelewu wierzytelności z dnia 25 czerwca 2014 r.

Pismem z dnia 25 czerwca 2014 r. powód (...) z siedzibą w W. poinformował pozwaną, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 czerwca 2014 r. na rzecz powoda zostały przelane wszelkie prawa i roszczenia (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. z tytułu umowy nr (...).

Pismem z dnia 3 sierpnia 2017 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty wymaganej wierzytelności.

(...) Bank spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w K..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy. Wobec niezajęcia stanowiska przez pozwaną Sąd miał również na względzie treść art. 339 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości z uwagi na skutecznie podniesiony przez Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1376). Zgodnie z treścią którego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Powód dochodził wierzytelności jako cesjonariusz. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Nie oznacza to jednak pogorszenia sytuacji dłużnika, gdyż przysługują mu nadal - choć już przeciwko nabywcy wierzytelności - wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.).

W niniejszej sprawie powód domagał się w pozwie zasądzenia na swoją rzecz kwoty 30.000.00 zł wraz z odsetkami umownymi liczonymi od kwoty 25.140,90 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP nie przekraczającej dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 4.859,10 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, podnosząc, iż pozwany nic wywiązał się z zobowiązania wynikającego z zawartej między nim a wierzycielem pierwotnym w dniu 10 maja 2000 r. umowy o kredyt.

Podkreślić należy, iż w piśmie procesowym z dnia 30 maja 2017 r. Prokurator Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim oświadczył, iż na podstawie art. 7 k.p.c. i art. 60 k.p.c. wstępuje do udziału w sprawie. Prokurator Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim podniósł zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda.

Zgodnie z treścią art. 7 zd. 1 k.p.c. Prokurator może żądać wszczęcia postępowania w każdej sprawie, jak również wziąć udział w każdym toczącym się już postępowaniu, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praworządności, praw obywateli lub interesu społecznego. Z kolei art. 60 § 1 k.p.c. stanowi, że Prokurator może wstąpić do postępowania w każdym jego stadium. Prokurator nie jest związany z żadną ze stron. Może on składać świadczenia i zgłaszać wnioski, jakie uzna za celowe, oraz przytaczać fakty dowody na ich potwierdzenie. Od chwili, kiedy Prokurator zgłosił udział w postępowaniu, uleży mu doręczać pisma procesowe, zawiadomienia o terminach i posiedzeniach oraz orzeczenia sądowe. W literaturze utrwalili się zaś poglądy, iż jeżeli prokurator wstąpi do postępowania, to może on podejmować wszelkie czynności przewidziane przez przepisy prawa, z tym że muszą być one dopuszczalne z uwagi na stan sprawy istniejący w chwili jego przystąpienia (Kodeks postępowania cywilnego. Tom 1. Komentarz. Art. 1-729; red. dr hab. Aleksandra Góra-Błaszczkowska wyd. 2, 2015).

W pierwszej kolejności należało zatem rozpoznać podniesiony przez Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda.

Stosownie do treści art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata, natomiast art. 120 § 1 zd. 1 k.c. stanowi, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Ponadto w myśl art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do «poznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo uspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.

Artykuł 124 § 1 k.c. stanowi, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

W analizowanym stanie faktycznym pierwotny wierzyciel (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. udzielił pozwanej M. G. kredytu w wysokości 9.632,26 zł ze splatą do dnia 10 lipca 2014 r. Roszczenie przeciwko pozwanej stało się zatem wymagalne z dniem 11 lipca 2014 r. Nie ulega wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie zastosowanie ma trzyletni termin przedawnienia, jako że roszczenie związane jest z prowadzeniem działalności gospodarczej. W tym stanie rzeczy rozpoznawane roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 11 lipca 2017 r., a więc było już przedawnione w dacie skierowania przez powoda do pozwanej M. G. pisma wzywającego do zapłaty dłużnej kwoty w terminie 7 dni, co w dalszej kolejności prowadziło do wypowiedzenia umowy na podstawie §11 pkt 2 lit. a Umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...). Wbrew twierdzeniom pozwu przedmiotowa Umowa nie została wypowiedziana wobec czego roszczenie stało się wymagalne z upływem pierwotnego terminu splaty wskazanego w jej treści tj. dnia 11 lipca 2014 r.

W niniejszej sprawie pozew został wniesiony w dniu 15 września 2017 r., a więc po upływie terminu przedawnienia. Podkreślić należy, że powód nie wykazał, aby przed upływem tego terminu doszło do jego przerwania zgodnie z art. 123 § 1 k.c.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż zarzut przedawnienia zasługiwał na uwzględnienie co do całego żądania pozwu i na tej podstawie oddalił powództwo w całości.

Apelację pod powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powoda zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci art. 117 § 2 k.c. w związku z art. 118 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, iż zarzut przedawnienia mógł zostać skutecznie podniesiony przez Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w sytuacji, w której zarzut ten jako zarzut prawa materialnego może zostać zgłoszony jedynie przez stronę niniejszego postępowania,
2. zarzut naruszenia prawa procesowego w postaci art. 60 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że oświadczenie prokuratora o przedawnieniu roszczenia wywiera taki sam skutek jak materialny zarzut przedawnienia określony w art. 117 § 2 k.c., który to zarzut może podnieść tylko ten, przeciwko któremu przysługuje roszczenie, jako że uprawnienie to jako prawo podmiotowe związane ze stosunkiem zobowiązaniowym przysługuje jedynie stronie postępowania.

Wskazując na powyższe zarzuty wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda:

- kwoty 30.000,00 PLN wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- zwrotu kosztów procesu za postępowanie przed Sądem 1 instancji według norm przepisanych,
- zwrotu kosztów procesu za postępowanie przed Sądem II instancji według norm przepisanych, w tym opłaty od apelacji i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Ewentualnie, wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny oraz pozostawienie temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Odwoławczy podziela prawidłowe ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy oraz wyciągnięte z nich wnioski, które przyjmuje za swoje, ponieważ znajdują one oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Chybiony jest zarzut apelującego naruszenia prawa procesowego w postaci art. 60 § 1 KPC poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że oświadczenie prokuratora o przedawnieniu roszczenia wywiera taki sam skutek jak materialny zarzut przedawnienia określony w art. 117 § 2 KC, który to zarzut może podnieść tylko ten, przeciwko któremu przysługuje roszczenie, jako że uprawnienie to jako prawo podmiotowe związane ze stosunkiem zobowiązaniowym przysługuje jedynie stronie postępowania.

Zgodnie z treścią art. 60 § 1 KPC Prokurator może wstąpić do postępowania w każdym jego stadium. Prokurator nie jest związany z żadną ze stron. Może on składać oświadczenia i zgłaszać wnioski, jakie uzna za celowe, oraz przytaczać fakty i dowody na ich potwierdzenie. Od chwili, kiedy prokurator zgłosił udział w postępowaniu, należy mu doręczać pisma procesowe, zawiadomienia o terminach i posiedzeniach oraz orzeczenia sądowe.

Prokurator może wstąpić do postępowania w każdej sprawie, niezależnie od tego, czy sprawa toczy się w postępowaniu procesowym, nieprocesowym lub innym i niezależnie od tego, czy jest to sprawa, w której prokurator mógłby żądać wszczęcia postępowania.

Stanowisko prokuratora jest niezależne od stanowiska strony, do której przystąpił. Może on podejmować wszelkie czynności procesowe dostępne na danym etapie postępowania bez zgody strony, a nawet w razie wyraźnego sprzeciwu strony, do której przystąpił. (por. komentarz do art. 60 KPC pod red. Zieliński 2017, wyd. 9)

Inaczej niż w procesie prowadzonym na skutek powództwa prokuratora wytoczonego na rzecz oznaczonej osoby, gdy osoba ta wstąpiła do sprawy (art. 56 § 1 KPC), prokurator, który wstąpił do już toczącego się postępowania, nie jest związany z żadną ze stron. **Nie wyłącza to możliwości popierania przez niego stanowiska jednej ze stron.**

Prokurator, który wstąpił do postępowania, może składać oświadczenia i zgłaszać wnioski, jakie uzna za celowe. Może przytaczać fakty i dowody na ich potwierdzenie. Może w każdym stadium postępowania zmienić uprzednio zajęte stanowisko, cofnąć lub zmienić zgłoszone wnioski, jeżeli jest to jego zdaniem uzasadnione okolicznościami sprawy.

Oświadczenia Prokuratora i wnioski składane w postępowaniu mogą być składane na korzyść lub niekorzyść jednej jak i drugiej strony.

Zarzut przedawnienia jakkolwiek jest zarzutem prawnym, jednak opiera się na pewnym stanie faktycznym. Niewątpliwie bowiem dla ustalenia, czy upłynął termin przedawnienia koniecznym jest np. ustalenie rodzaju roszczenia, czy terminu jego wymagalności. Złożony w procesie nabiera podwójnego charakteru. Jako czynność złożona podlega ocenie z jednej strony według prawa materialnego, natomiast zarzut przedawnienia jako czynność procesowa podlega ocenie na podstawie norm postępowania, w tym ograniczeniom do kiedy może być powołany. Zasada dyspozycyjności w procesie (dyspozycyjność formalna) opiera się o zasadę dyspozycyjności materialnej. Przepisy procesowe pozwalają dysponować stronom w procesie właśnie dlatego, że w świetle przepisów prawa materialnego strony mogą rozporządzać swoimi prawami, mającymi znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Z drugiej strony prawo procesowe może ograniczać dyspozycyjność materialną, tj. czynić ograniczenia dla stron do wykorzystania swoich praw w procesie np. do pewnej jego fazy, czy stadium postępowania.

Zarzut przedawnienia ma charakter materialnoprawny. **Jeżeli Prokurator ma być skuteczny to może podnieść zarzut materialnoprawny.**

Nie doszło więc, wbrew twierdzeniom apelującego, do naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 117 § 2 k.c. w związku z art. 118 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, iż zarzut przedawnienia mógł zostać skutecznie podniesiony przez Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w sytuacji, w której zarzut ten jako zarzut prawa materialnego może zostać zgłoszony jedynie przez stronę niniejszego postępowania.

Stabilizacja stosunków cywilnoprawnych, wymagająca należytego wykonywania wynikających z nich obowiązków, leży w interesie obrotu gospodarczego i porządku prawnego. Obowiązki wynikające ze stosunków cywilnoprawnych powinny być wykonywane we właściwym terminie także z tego powodu, aby nie doprowadzać do zakłóceń w procesach obrotu. Ratio legis instytucji przedawnienia stanowi potrzeba stabilizacji i pewności stosunków prawnych. Instytucja przedawnienia ma na celu ochronę dłużnika, żeby nie pozostawał on w długotrwałej niepewności.

Możliwość uchylenia się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia przewidziana została wprost w art. 117 § 2 KC.

Po upływie oznaczonego terminu (terminu przedawnienia) wierzyciel zostaje ograniczony w możliwości dochodzenia swego prawa. Skutek przedawnienia polega więc na tym, że dłużnik uzyskuje prawo zgłoszenia zarzutu wyłączającego możliwość dochodzenia świadczenia przed sądem. Uchylenie się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia polega na odmowie spełnienia świadczenia z powołaniem się na upływ terminu przedawnienia.

Nie ma więc racji skarżący zarzucając naruszenie art. 117 § 2 KC, bowiem jak już wyżej Sąd stwierdził Prokurator miał prawo zgłosić zarzut przedawnienia i skutecznie go zgłosił w analizowanej sprawie, a Sąd zasadnie uwzględnił ten zarzut.

Sam upływ terminu przedawnienia roszczenia w analizowanej sprawie nie był kwestionowany przez stronę powodową.

Roszczenia banku wynikające z umowy kredytu przedawniają się w terminie trzech lat (art. 118 k.c.), czego potwierdzeniem jest stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte m.in. w orzeczeniach z 10 października 2003r., II CK 113/2002 oraz z 2 października 2008r., II CSK 212/2008r.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż rozpoznawane roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 11 lipca 2017 r., a pozew został nadany w placówce operatora publicznego w dniu 15 września 2017 roku i na skutek zarzutu przedawnienia zgłoszonego w ramach swoich uprawnień przez Prokuratora, który wstąpił do procesu na podstawie art. 60 § 1 KPC oddalił powództwo, a tym samym wydał wyrok odpowiadający prawu.

Mając powyższe rozważania na uwadze apelację jako niezasadną Sąd drugiej instancji oddalił na podstawie art. 385 KPC.

SSO Dorota Krawczyk SSO Jarosław Gołębiowski SSO Dariusz Mizera